

Les i dette nummer:

- OVEK-lederen har ordet s. 2
- Rapport fra høstseminaret s. 3
- Om splittelse i Kirken s. 7
- Bokomtale s. 8
- Nordisk IMWAC-møte s.10
- Kvinnene i Vatikanet s. 11
- Internasjonal kontakt s. 12
- Jesu små søstre s. 16

Nyhetsbrev nr. 1/2007

La flere få høre hva *du* mener

Innlegg til Nyhetsbrevet sendes til vikarierende redaktør Baby Johannessen, e-post: bajohan@online.no. Postadresse: postboks 281, 1372 Asker.

Vikarierende red: **Baby Johannessen**

www.ogsavierkirken.no

VÅR-SEMINAR:

Hvem svikter hvem?

Folket svikter Kirken, påstår vi – og spør videre: Svikter Kirken folket?

Av Stein-Morten Omre

Denne gangen vil vi forsøke en noe annen «vri» på seminaret enn tidligere. Vi har erfart at mange deltagere synes seminarene blir litt mye forelesninger og litt lite samtaler omkring temaene. Derfor ønsker vi denne gangen i større grad å vektlegge samtalen. Av den grunn har vi invitert bare én innleder, som vil dele sin innledning i flere porsjoner.

Vi har vært så heldige at vi får dominikanersøster Hildegard Koch fra Lunden kloster i Oslo til å komme og dele endel tanker med oss. Hun hevder at Kirken gjennom den individualiseringen og privatiseringen av troen som vi ser i vår tid, er blitt en forvalter av religion og tradisjon som man kan bruke etter behov, men som ellers har lite med våre konkrete liv å gjøre. På den annen side har det på verdensbasis aldri vært så mange mennesker med i nye åndelige bevegelser, noe som er en frukt av Det annet Vatikankonsil.

For noen er Kirken et åndelig hjem, mens den for mange også er til irritasjon. Sr. Hildegard ønsker å gi et glimt av hva Kirken er ment å skulle være, og hun har tanker om hva som skal til for at den skal bli en inkluderende og universell virkelighet for oss – også for mennesker i våre dagers Europa.

På bakgrunn av sr. Hildegards innledning kan vi diskutere spørsmål som troens kår i Europa idag, hvilke åpenbare mangler gjør at Kirken ikke er slik den er ment å skulle være, kirkelig autoritet i forhold til den enkeltes samvittighet, holdning til ekteskap og

skilsmisse, legfolkets stilling generelt og kvinnenes spesielt, for å nevne noen eksempler. Mye kommer an på hvilke spørsmål de fremmøtte selv synes er viktig å belyse.

Sr. Hildegard har rik erfaring både fra kirken i Norge og Tyskland. Hun har vært ordenssøster i over 40 år, hvorav 16 i Norge, er teologisk og pedagogisk utdannet, arbeider for Kirkens familierådgivningkontor i OKB, virker som retrettholder for Katolsk kvinneforbund i Tyskland og har vært «mor» i en Betanien-barneby i Tyskland.

DEBATT: Vårens seminar gir anledning til mer meningsutveksling, også utenfor suppekøen.

Vårens seminar finner sted den 14. april på St. Sunniva skole, Akersveien, Oslo, fra kl. 12.00.

Påmelding innen 11. april til Også vi er Kirken v. Gudveig Havstad, Knutsvei 108, 1450 Nesoddtangen, leder@ogsavierkirken.no tlf. 66 91 46 28.

For mer detaljert program følg med på www.ogsavierkirken.no

OVEK-lederen har ordet:

Av Gudveig Havstad

"Også vi er Kirken – Norge" har nå for først gang skiftet til ny leder og undertegnede overtar etter Aasmund Vik, som har vært leder fra starten.

Vi har hatt en god leder i Aasmund Vik. Vi i styret ville gjerne ha beholdt ham i den posisjonen, men det er snart halvannet år siden han ga signaler om at han ønsket at andre kunne overta. Heldigvis mister vi ham ikke i styret; han fortsetter som internasjonal kontakt, en jobb han delvis har hatt, også fram til nå.

Jeg vil takke Trine Haaland, som har gjort en eksepsjonelt god jobb som sekretær og redaktør av vårt "Nyhetsbrev". Hun har etter avgangen fra styret sagt seg villig til å bistå Baby Johannessen, med det tekniske arbeid og layouten, for å få ut "Nyhetsbrev" – da sistnevnte etter påtrykk har sagt seg villig til å være "vikar" inntil ny redaktør er på plass – i høyden til årsmøtet våren 2008.

Jeg er glad for at nok en profesjonell journalist trår til, samtidig som jeg innstendig vil oppfordre medlemmer som kunne tenke seg å overta redaktørjobben fra neste årsmøte, om å ta kontakt med styret. Eller om noen som mener at en annen i OVEK kan overta, tipser oss om det.

Mitt ønske for min periode som leder, er å videreføre tradisjonen med mild dialog som arbeidsform i seminarene våre. Jeg vil at vi skal ta vare på det vi har fått fra "Jesu små søstre", kjempe for det vi mener, uten å trække på andre, i respekt for at andre tenker annerledes, og skaffe oss styrke til å arbeide slik gjennom bønn og livet i Kirken. Jeg ønsker også at vi skal lære mer om verden og om menneskers liv, slik vi kan lære av våre kolleger i andre deler av det verdensomspennende nettverk vi deltar i.

Når jeg nå sitter i ledervervet, forstår jeg med forskrekkelse hvilken oppgave jeg har begitt meg ut på. Personlig er jeg spesielt opptatt av Kirkens offisielle holdning til seksualitet og ekteskap. Jeg tror ikke på at Første Mosebok gir en utfyllende beskrivelse av hvordan Gud skapte oss mennesker, og hva Han ville med å gi oss seksualitetens talent og fristelse. Men jeg tror på at Gud lar en mann og en kvinne forenes og leve i livslangt ekteskap, og de får glede av å se avkom vokse opp mellom seg. Dette er noe de fleste av oss ønsker i livet, noe vi vokser ved, noe som gir trygghet og mening. Men jeg vet at ønsket om å få barn kan være og opprinnelig ofte er ganske egosentriske ønsker. Jeg vet også at seksualitet uten barn kan forene og gi frukter å dele med medmennesker utenfor paret.

Som psykolog vet jeg ganske mye om hvor stor betydning den gravide kvinnes ja til fosteret og det kommende og det nyfødte barnet har for barnets mulighet til å bli et menneske med evne til å elske seg selv og andre. Og jeg vet at dette ja-et må være bedre fundert i mors og fars personlighet dess større biologiske problem barnet måtte ha, for at samspillet skal gi barnet gode livsmuligheter og foreldrene mulighet til å lykkes i oppdragelsen av det, og eventuelt til og med få med seg den

Medlemsskap i Også vi er Kirken, koster kr. 100 p.a. og kan tegnes til medlemservice@ogsavierkirken.no, eller ved henvendelse til Også vi er Kirken, c/o Torstein Seim, Vidars gt. 10 c, 0452 OSLO.

Det er mulig å motta nyhetsbrevet uten å være medlem. Dette er vederlagsfritt for tilsendelse pr. e-post. Som papirpost koster det kr. 50 i året.

spesielle gaven et helt uvanlig barn gir de foreldrene som kan ta imot. Dette er mine særinteresser i forhold til de mange temaer vi er opptatt av i organisasjonen vår, men det er opp til dere medlemmer og styret som helhet hvilke temaer vi skal jobbe med, på våre seminarer og som organisasjon til enhver tid.

RAPPORT FRA SEMINARET

4. NOVEMBER 2006:

Kirken på terskelen til et nytt årtusen

Av Birgit Solbu

"Joda, biskopen kommer" lød en overskrift i Nyhetsbrev nr. 2 / 2006 tidlig i vår. Forventningene var således store til "Også vi er Kirkens" første møte med OKB's nye biskop, Bernt Eidsvig. Men selvfølgelig bidro også selve temaet - Kirken på terskelen til et nytt årtusen - og de tre øvrige innledere: informasjonskonsulent hos Caritas, Ingrid Rosendorf Joys, St. Josephsøstrenes provinsforstanderinne, Sr. Marit Brinkmann og sogneprest i Asker og Bærum, pater Jo Neve - sterkt til at foredragssalen på St. Sunniva skole var fullsatt.

I sin korte introduksjon av seminarets tema betegnet Stein Morten Omre, dagens ordstyrer, aggiornamento - det å forandre for å bevare - som et ledende motiv, samtidig som han stilte spørsmålet om Kirken, i en tid som higer etter åndelighet, er i ferd med å stivne, slik at den ikke lenger vekker gjenklang i de troendes - og i de ikke lenger troendes - liv.

Kirkens tradisjon er ikke statisk

I utgangspunktet hadde biskop Bernt Eidsvig hatt til hensikt å holde en teologisk forelesning over temaet "Det annet Vatikankonsils betydning for fornyelsen i Kirken", men valgte i stedet å komme med et mer personlig preget innlegg.

"Jeg har alltid vedstått meg min konservatisme - det er en fordragelig holdning", ytret biskopen innledningsvis - et utsagn som for enkelte kanskje kunne virke noe provoserende. Men i det følgende utdypet - eller utviklet han denne tanke, til dels i fyndords form: "Kirken må alltid reformeres - ellers forfaller den! Men forandringer må bety forbedringer". For enkelte kan relativt uvesentlige ting bli prøven på den rette tro. Selv om man er glad for Kirkens tradisjon, er det imidlertid ikke alle sider ved dens fortid - ei heller dens nåtid - man kan se på med glede.

Vel har Kirken islett av demokratiske prinsipper, men den er intet demokratisk organ - Gud leder den ved sin Hellige Ånd - man kan tale om teokrati (jfr. biskop dr.theol. Per Lønning).

Kvinnelige kirkelærere har det alltid vært

En sammenblanding av ideologi / politikk og teologi kan innebære en fare. Hva beslutninger

BISKOP BERT EIDSVIG: - Forandringer må bety forbedringer.

angår, må man bygge på det representative heller enn på det demokratiske.

Den viede innsats i Kirken har vært mennenes område, mens kvinnenes autoritet i Kirken ofte har vært holdt innenfor klosterordener. Men i Kirkens tidligste tid hadde man kvinnelige diakoner. Ny for flere av tilhørerne var biskopens opplysning om at "minimumskravet" for dagens kardinaler er at de er diakonviet - de behøver ikke nødvendigvis være presteviet!

Kvinnelige kirkelærere har Kirken hatt - men de er forlenget døde, uttalte biskopen. Når det gjelder kvinnens stilling i dag, må det argumenteres ut fra et teologisk, og ikke et likestillings-synspunkt.

Kirken er universell - ikke lokal, selv om enkelte lokale varianter finnes og aksepteres. Den er en samling konservative, som samtidig er radikale.

Hva Det annet Vatikankonsil angår, mener biskop Eidsvig at det ennå - bare 40 år etter - er for tidlig å si hvilken blivende betydning det får. Uansett argumenterte og voterte konsilet for saker som var ønsket.

På det liturgiske plan skjedde fornyelse. På andre områder er ikke alle vedtak og forventninger om reformer blitt gjennomført.

Innlegg fra salen

I den påfølgende samtale ble en rekke spørsmål luftet. Man kan si at biskopens svar ble gitt i form av kloke råd: "Av og til er det bedre å ignorere enn å kjempe mot ukloke avgjørelser".

Om man ønsker forandringer, kan man begynne i det små, f. eks. med å artikulere problemene i en artikkels form - spørre etter rettferdigheten, etter hvilke muligheter for løsninger eller svar som finnes.

"Illojal rapportering til Roma anbefales ikke! Man bør ikke gå bak ryggen, men iallfall i første omgang heller ta saken opp med sin biskop".

Fra salen ble det nevnt at det går uendelig langsomt å fremme økumenikken - bl.a. når det gjelder felles kommunion. Her repliserte biskopen at dette har med synet på presteembedet å gjøre. Kanskje kan man i enkelte tilfeller være mer åpen for å la ikke-katolikker delta i kommunionen enn motsatt. Men å komme med retningslinjer vil være vanskelig - dette er heller noe en biskop kan ta opp med den enkelte prest.

Biskop Eidsvig undret seg i sitt innlegg noe over organisasjonen "Også vi er Kirkens" navn, om det ikke antydte en viss resignasjon, oppgitthet og kunne nederlagspreget. Kanskje noe å tenke over? (Jfr. Per Bangs intervju med biskop Eidsvig i "Nyhetsbrev nr. 3/2005).

I det hele tatt vekket biskopen med sine ord tilhørerne til ettertanke og videre debatt. Forhåpentligvis får vår organisasjon (uansett hva dens navn måtte bli!) flere møter med biskopen til OKB.

Friskt om ungdommens synspunkter

Tidligere leder for NUK, nåværende informasjonskonsulent hos Caritas, Ingrid Rosendorf Joys (f. 1971) talte muntert-alvorlig om de unge katolikker som i 1980-årene tilhørte "Generasjon X" - generasjonen som til å begynne med viste et kjempeengasjement i

TAKHØYDEN FORSVANT: Ingrid Rosendorf Joys fremstilte 1990-årene som endringstid.

Kirken, for så å melde seg ut, om enn ikke formelt. Man vokste opp med liturgien på både latin og norsk, tilhørte middelklassen, man var bortskjemte barn som kunne skylde på 68-erne, men som ikke selv tok stilling ideologisk sett. Man brukte ironien som et virkemiddel.

De ble egentlig ikke utfordret som kristne, men på at de var katolikker, og utviklet derfor et selvforsvar, slik at man kunne kalle dem "katolske broilere". Tiden før Konsilet var for dem "steinalder", men de snakket heller om et Vatikan III enn at de var opptatt av temaene som ble tatt opp på Det 2. Vatikankonsil - kanskje tok de det som der skjedde, som en selvfølge.

De - som vår innleder også benevner "Generasjonen som forsvant" - opplevde under 1990-årene at taket ble senket i Kirken, at visse spørsmål nærmest ble forbudt. Dog tegnet ikke informasjonskonsulenten et "helsvart" bilde av sin generasjon. Mange vil komme tilbake når de selv får barn, mente hun. Videre nevnte hun at NUK nå er mye mer flerkulturelt, og at det nå trolig er "mer bønn og mindre pizza"!

Fra salen ble det nevnt at engasjement for skaperverket kanskje kunne gjøre Kirken mer relevant for "Generasjon X". Dette sa Joys seg enig i, og tilføyde at slik måtte det være. Videre nevnte hun pave Benedikt XVI's encyklika fra januar 2006, "Deus caritas est", som et vesentlig dokument. Paven tar her utgangspunkt i det viktigste problem i dag: kjærlighet. Han henvender seg i denne encyklika til Kirken (mens noen av hans forgjengere i sine skrifter har adressert seg til mennesker av god vilje).

Spørsmålet om økumenikk opptar ikke Generasjon X i særlig stor grad - man er rett og slett venner!

Ordenslivet ble fornyet

Etter lunsjpausen med nydelig varmrett (visstnok fra Gudveig Havstads kjøkken) kom turen til innlegg fra St. Joseph-søstrenes provins-forstanderinne, Sr. Marit Brinkmann, som talte om fornyelsen innen sin orden etter Det 2. Vatikankonsil og om hvilke utfordringer søstrene i dag står overfor.

I en del ordener nådde fornyelsen fra konsilet relativt sent frem. I Norge var dette imidlertid noe annerledes. Dels ble det sørget for at konsildekretene raskt kom i norsk språkdrakt, dels behersket mange av søstrene flere språk. Dertil kom at pater Kålmån Horvåth S.J. (1920 - 2004), som i noen år bodde på Grefsen, var meget interessert i å formidle konsilets tanker.

Sr. Marit viste spesielt til konsildekretene "Lumen Gentium" og "Perfectae Caritatis", som inneholder avsnitt om ordenslivets fornyelse og tilpasning. Det sentrale er å elske Gud og medmennesker, strebe etter den fullkomne kjærlighet. Mer enn å legge vekt på regler og

forskrifter innebærer dette en appell om å trengte inn i det åndelige, å legge vekt på kontemplasjon i handling.

Det 2. Vatikankonsils oppfordring om å gå tilbake til de opprinnelige kilder, er ikke noe nytt hos St. Josephsøstrene. Ordenens grunnlegger, Jean-Pierre Médaille S.J. (1610 - 1669) fra det sentrale Frankrike, så den nød mange mennesker levde i. Pateren samlet omkring 1650 en del relativt ubemidlede unge kvinner og enker som ønsket å ta seg av syke og uføre. Det å tilhøre en kvinnelig orden innebar den gang at man var medlem i en klosterkongregasjon (monastisk), noe som i regelen innebar at man ved inntredelsen bragte kongregasjonen en medgift. Pater Médaille inndelte kvinnene i grupper på 3 og 3 (den gang hadde nemlig en jesuitt ikke adgang til å stifte en kvinnelig orden). De bar datidens enkedrakt og skilte seg således lite ut fra vanlige kvinner. De engasjerte seg i et apostolisk arbeid - for øvrig i tråd med jesuitterordenens stifter, Ignatius av Loyola (1491 - 1556), som grunnla en hverdagsspiritualitet, og som så sendelsen som en barmhjertighetsgjerning

Mange av St. Ignatius' tanker gjennomsyrrer den dag i dag St. Josephsøstrenes orden: Hver kveld foretar man et "ignatiansk tilbakeblikk" idet man "med en myk hånd" går over dagen og spør seg selv: "Hvor var jeg denne dag mest til stede?". Det innebærer at man i sin hverdag blir vår for Gud, at alt arbeid kan bli til Guds tjeneste.

Etter Det 2. Vatikankonsil var St. Josephsøstrenes orden en av de første som fikk sin konstitusjon godkjent (omkr. 1980). Eventuelle forandringer av selve konstitusjonen må forelegges Vatikanet, mens ordenen selv kan foreta eventuelle endringer av det "tillegg" konstitusjonen inneholder. Søstrene bærer ikke nødvendigvis ordensdrakt, men "klær egnet for deres apostolat" - og alltid sitt ordenskors.

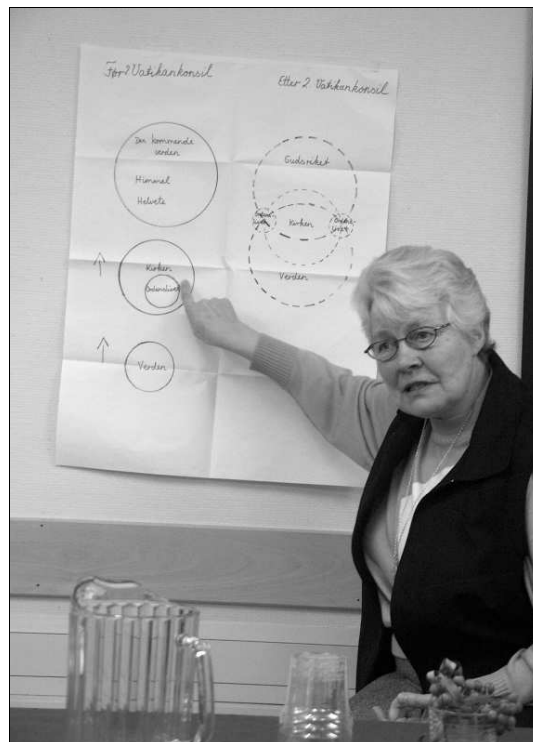
For denne ordens vedkommende innebar konsilet egentlig ikke så mye nytt; dog satte man tydeligere ord på ordenens spiritualitet: i verden, men ikke av verden.

I Norge drev ordenen i mange år en rekke sykehus, men i 1961 begynte salget av disse. Søstrene lever igjen til dels i mindre grupper, nær andre mennesker.

Også rundt om i verden (f. eks. i India og i Brasil) er søstrene flyttet ut av storbyene for å leve nær menneskene, slik at de kan vise dem deres rettigheter. De sørger for skolegang, også for dem som ikke kan betale

skolepenger. De tar til orde ("Cooperative Voice") mot "Trafficing" - vår tids slavehandel.

I Brasil har søstrene ledet over 40 menigheter, men dette er til dels blitt stanset - kanskje ut fra frykt i Vatikanet (jfr. L. Boff-saken).

FØR OG ETTER KONSILET: Sr. Marit Brinkmann CSJ viser hvordan kirkeforståelsen gikk fra segregert til integrert etter Det annet Vatikankonsil.

Bl. a. i Norge har søstrene dannet medvandrergrupper og inviterer til retretter - ikke bare for katolikker, men også for f. eks. prester i Den norske kirke.

Et mål er å skape enhet. Sr. Marit fremhevet her Fil. 2, 5 - 11 og Jesu bønn i Johannes-evangeliet, kap. 17: "at de alle må være ett".

Sr. Marit nevnte avslutningsvis noen av de utfordringer ordenen i dag står overfor. Tallet på søstre er gått ned, særlig i Europa, mens det i India og Brasil er en del klosterkall. De som ønsker å prøve sitt kall, bør ikke være altfor unge, og en påbegynt utdanning skal først fullføres. Dagens unge er ofte preget av usikkerhet og søker seg kanskje derfor heller til kontemplative ordener, hvor strukturen er tydeligere.

I Tyskland har "Kloster auf Teil" - "åremålskall" vært prøvet, dette skal prøves også i Danmark, men ennå ikke i Norge.

"Vi har alle et kall, men enkelte har et kall til noe mer", avsluttet søster Marit. Lillesøster

Agnes bemerket at mange av ordenssamfunnene etter konsilet gjennom felles studier og teologikurs er blitt bedre kjent med hverandre - noe som er til stor berikelse.

Presterekruttering den største utfordringen

Den siste av seminarets 4 foredrags-holdere, maristpater Jo Neve, uttalte i sin innledning at det tema han var tildelt - "Utfordringer Kirken i Vesten står overfor i dag" - egentlig allerede var blitt berørt i de øvrige foredrag.

Om man i dag føler seg nede i en bølgedal, må man ikke fortvile - også i tidligere tider har man opplevd nedgang. Etter Galileo Galilei er verdensbildet forandret. Bibelens drakt er bestemt av tid og sted; også dogmehistorien er preget av sin samtid og kultur. F. eks. snakket man i tidligere tider om transsubstansiasjon, *accidentia, substantia*. Men hva sier dette oss i dag? Kristi tilstedeværelse i messens elementer må kanskje uttrykkes på en annen måte, undret pater Neve.

PATER JO NEVE: - Vi er i en bølgedal, men ikke fortvil.

Johannes XXIII ønsket med konsilet en "utluftning" - Den hellige Ånds vind blåste. Man kan si at Det 2. Vatikankonsil betydde motreformasjonens definitive slutt. Liturgien ble fornyet, det kom nye salmer og ny musikk. I en overgangsperiode - før nye liturgiske bøker var utkommet - var man relativt fri til å velge!

Pateren antar at han nok er den eneste menighetsprest i OKB som er presteviet før Det 2. Vatikankonsil. Mens han her i Norge er en av de eldre prester, ville han i sitt fødeland Nederland fremdeles høre til blant de yngre!

Rekruttering blir i det 3. millenium en stor utfordring. I Sør-Amerika er prestemangelen betydelig, og også i Europa er nedgangen

merkbar. I Nederland kan én prest ha hele 4 menigheter som han betjener sammen med pastoralteam. Men pastoral-medarbeiderne blir etter hvert også færre.

Situasjonen i Norge kan sies å være noe ulik den man finner i andre land. Her er det etter forholdene mange prester, få trer ut, man opplever nye kall, og man får prester fra andre land.

Pateren satte opp to begreper: Sekularisme som innebærer verdsliggjøring av det guddommelige, en verden uten Gud. Sekularisasjon derimot kan oppfattes som noe positivt - det utelukker ikke Gud - Gud griper inn, og han handler gjennom det skapte. Et viktig spørsmål er hvordan vi kan formidle vår tro på en troverdig måte. Ofte opplever man at klangbunnen hos tilhørerne mangler. Det er om å gjøre å formidle holdninger - ikke så mye teori, som det å leve sin tro.

Utfordringene er tallrike, men Vår Herre har likevel en finger med i spillet. Vårt kall er å gjøre vårt beste og gi vårt budskap videre etter beste evne, avsluttet pater Neve.

Er det bekymrede legfolk som splitter Kirken?

Vi bringer her et utdrag av historikeren og styremedlem i danske "Vi er også Kirken" Kaare Rübners aktuelle leserbrev om splittelse i Kirken.

Benny Blumensaat, katolsk prest i Esbjerg, beklager i et leserbrev i Kristelig Dagblad 13.7.2004 at det finnes "katolikker som motarbeider biskopen, og som ikke er i overensstemmelse med katolsk tro og lære". Han tenker på bevegelsen "Vi er også Kirken" og mener at den er "uttrykk for et opprør, som kun fører ytterligere splittelse med seg."

[...] Den nåværende krise i den katolske kirke er en tillitskrise og har sin rot i forskjellige oppfatninger av vår kirkes vesen. Er Kirken primært en religiøs-juridisk institusjon eller er den en religiøs-sosial forsamling for mennesker? Er den utelukkende identisk med paven og biskopene, eller er den det troende folk i sin totalitet?

Skal dens ledere globalt og lokalt føre en politikk som især er til gagn for den kirkelige institusjon eller skal det være en politikk som tar utgangspunkt i, og tilgodeser, de troendes religiøse og sosiale behov? Disse motsetningene som her er trukket litt skarpt opp, er likevel langt fra nye. Allerede i senmiddelalderen fantes det en lignende diskusjon om kirkens vesen, for også den gang var det mange katolikker som gav uttrykk for deres utilfredshet med den kirkelige ledelse. Resultatet av at paven den gang ikke ville lytte og endre de kritiserbare forhold kjenner vi: den lutherske reformasjon. Lytter nåtidens pave og biskoper ikke til bekymrede katolikkers berettigede kritikk, kan man derfor frykte en ny og like alvorlig kirkesplittelse. Det

”
I stedet for å kritisere legbevegelser som "Vi er også Kirken", skulle pastor Blumensaat heller glede seg over at vi ikke har forlatt vår kirke. Slik som ca. 30 000 dansker har gjort det i løpet av de siste 30 år!

gjør blant annet den fremtredende amerikanske teolog Paul Lakeland i sin nye bok "The Liberation of the Laity. In Search of an Accountable Church" (Continuum, New York, 2002). I stedet for å kritisere legbevegelser som "Vi er også Kirken", skulle pastor Blumensaat heller glede seg over at vi ikke har forlatt vår kirke. Slik som ca. 30 000 dansker har gjort det i løpet av de siste 30 år!

Trykket i Kristelig Dagblad 3. august 2004, under overskriften "Katolsk krise er en tillitskrise".

Oversatt av Trine Haaland

Vi starter i dette nummeret en serie med anmeldelser av kirkefornyelseslitteratur. Først ut er Per Bang om Robert Blair Kaisers bok: *A Church in Search of itself*, Alfred A. Knopf, New York 2006.

Kirkens fremtid

Av Per Bang

Noe av det mest radikale ved Robert Blair Kaisers bok "A Church in search of itself" er oppfordringen om mer lokalt selvstyre og inkulturasjon i kirken, og for hans hjemland USAs del rett og slett en amerikansk kirke. Underlagt Rom, ja, men med høy grad av selvstyre. Han viser til at dette ikke er nye tanker i Kirken, samtidig antydes det at veien dit kan bli lang: I 1925 foreslo en belgisk kardinal at den anglikanske kirken kunne forenes med den katolske og beholde sine gifte prester, sin egen liturgi og erkebiskopen av Canterbury som sin egen patriark. Sytti år senere foreslo en indonesisk biskop at kirken i Sørøst-Asia burde få selvstyre. Tredve år senere tok Indonesia opp forslaget igjen og spurte "hvorfor må vi gå til Roma for at folk som ikke kjenner vårt sprog skal godkjenne vår liturgi?" Senere foreslo kardinal Walter Kasper å gi relativ autonomi til lokale katolske bispedømmer. Og for å gå helt tilbake til begynnelsen: Biskop Cyprian i Kartago skrev for 1749 år siden at en ny biskop skulle velges av sitt eget folk. Den engelske kardinal Murphy O'Connor sier i et intervju at "Virkelig reform i Kirken kommer ikke fra toppen, den kommer nedenfra, fra det troende folket." Utviklingen subber sent hos oss.

Boken "A Church in Search of Itself" er skrevet av en erfaren "vaticanist" og amerikansk journalist, Robert Blair Kaiser, tidligere medlem av jesuittordenen i 10 år. En grundig og reflektert skribent, berømt for sin dekning av Vatikankonsilet, skarp i formuleringene og utålmodig i tempo og typisk egnet til å inspirere oss til å se med våkent blikk på kjente fenomener og enda mer kjente personer. I boken diskuterer han kirkens fremtid, tydelig sentrert rundt det siste pavevalget.

Kardinal Ratzinger og/eller pave Benedict Bevegelsen "Også vi er Kirken" oppstod som de fleste vet i Østerrike/Tyskland og samlet raskt inn over to millioner underskrifter på et krav om reformer. I 1998 skrev kardinal Ratzinger til de østerrikske biskopene og ba dem utelukke bevegelsen fra en planlagt stor konferanse om kirkens fremtid i Østerrike. Brevet lekket til pressen og nedkalte en storm av protester. Kaiser ser nærmere på dobbeltmennesket Ratzinger-Benedict, og hans syn på og mening om de to-i-ett er ikke til forkleinelse for noen av dem, selv om Kaiser minner om at Ratzinger av noen kritikere er kalt Rottweiler, mens Benedict er blitt sammenliknet med en snill fårehund. Men selv en fårehund kan glemme når den føler at hjorden er truet, og Benedict holder et fast grep om de tradisjonelle katolske læresetninger: han står på de gamle synspunktene på seksualmoral, kvinnelige prester, samvittighetsfrihet, demokrati i organisasjonen. Samtidig hadde lederen av Troskongregasjonen og paven forskjellige oppgaver og forskjellig sprogføring og ingen kan legge dem til last at de har handlet på forskjellige måter.

Hvem var/er de egentlig?

Private oppfatninger fra hele verden tegner dobbeltmennesket som en enkel mann med godt humør, åpen, lett tilgjengelig, glad i katter. Han har sagt at å arbeide for kristen enhet i seg selv ikke er nok – "vi må helt opplagt gjøre noe konkret som kan røre ved sinnene, og bruke alt vi har av entusiasme for å fremme forståelsen for andre kirkesamfunn".

Kardinal Ratzinger kritiserte møtene i Assisi hvor religiøse ledere fra de store verdensreligioner var invitert til samling og bønn av Johannes Paul II. Pave Benedict inviterte representanter fra buddhistene, hinduene og muslimene til sin egen innsettelse som pave. I september 2006 siterte han noen dumme uttalelser fra en obskur bysantinsk keiser på 1300-tallet og fikk voldsomme protester fra muslimer over hele verden og et

krav om unnskyldning. Han måtte raskt beklage uttalelsen. Kardinal Ratzinger klaget over at redaktøren for det jesuittiske tidsskriftet "America" fulgte en "farlig linje" og sørget for at han fikk sparken. Pave Benedict sa om paveuttalelser at de var bindende, men han skilte ikke mellom trosforklaringer og moralforskrifter, og opprettholdt forbudet mot prevensjon. Da dette spørsmålet ble drøftet i den pavelig oppnevnte fødselskontrollkomitéen i 1968, stemte 56 medlemmer mot forbud og bare fire for. Forbudet står stadig urokket – og det er sagt at kardinal Ratzinger var den som i sin tid overbeviste Paul VI om at det ville være uklokt å påberope seg ufeilbarlighet i saken.

Tiltro til grasrot-press

Pavehistorien er en broket historie, anslagsvis med flere mørke sider enn lyse, og Blair Kaiser henter frem en del av dem. Særlig åpen plass for forargelse gir han rom for i kapitlet om frigjøringsbevegelsen i Latin-Amerika, hvor Kirkens øverste organer gikk helhjertet mot dem som stod på de fattiges side. Det var i den tiden da jakten på "kommunister" ble applaudert av USA som hadde sine fingre dypt nede i mye skitt i Sør-Amerika. Mens biskoper og pavelige ambassadører sammen med CIA opprettholdt ro, orden og rikmannsveldet, ble over 800 prester og nonner drept. En brasiliansk biskop, innkalt til Roma for å bli eksaminert om sin støtte til frigjørings-teologene, har satt ord på pavens rolle i dette forholdet: "Vi katolikker har lært å definere pavens person. Paven har sin menighet, men han er ikke Kirken og han er ikke Gud. Vi må forholde oss til ham og være voksne i vår tro og fortsette våre liv. De store institusjonene kan bare endre seg hvis det er sterkt press fra grunnen. Kirken, guddommelig og menneskelig, vil bare endre seg hvor det er en samlet kraft som tar ansvaret for økumenisk og interreligiøs tro."

skriv, skriv,

skriv, skriv, **skriv**

Også vi er Kirkens nyhetsbrev ønsker flere bidragsyttere velkommen. Har du noe på hjertet, ta kontakt med Baby Johannessen, bajohan@online.no

Nordisk "We are Church"-møte ble et vendepunkt

Av Baby Johannessen

I helgen 23.-24. september 2006 hadde den nye bevegelsen i Sverige – "Katolsk visjon" – invitert til et nordisk møte om emnet "Participation and shared responsibility" (Deltagelse og delt ansvar) i universitetsbyen Uppsala. Møtet ble i realiteten et europeisk møte.

En viktig observasjon jeg gjorde under det møtet, var at mens vi i Norge har kommet godt i gang med "Også vi er Kirken – Norge", har det gått tregere for våre nordiske trosfeller. Det finnes noen forklaringer, men det skal jeg la ligge her. Vi er vel dessuten kanskje mer organisasjonsmennesker her på berget, og vi har vel maktet å få frem at vi ikke aksepterer å bli sett på som rabulister i Kirken, men at vi er medspillere i det katolsk-kristne liv, både på bispedømmeplan og i våre menigheter – og for en av oss, også internasjonalt. Svært mange av de som straks sluttet opp om vårt initiativ for flere år siden nå, var gamle travere i legmannsarbeidet i vår katolske kirke i Norge. Det var katolikker med både erfaring, innsikt, en dyp katolsk tro; trosfeller som hadde fått med seg fornyelsen etter Det II Vatikankonsil, og som naturlig hadde deltatt som fullverdige bidragsyttere i fornyelsesarbeidet innenfor det katolsk-kirkelige liv i Norge. Men på slutten av det forrige århundre og i begynnelsen av det nye årtusen skjedde det tilbakeslag i Kirken som gjorde at det ble nødvendig å rope et varsko – å ta vare på arven fra Det II Vatikankonsil. Ikke minst fordi vi som fulgte med, forsto at der nå skjedde ting rundt omkring i den store katolske verden, som ga signaler om at vi legfolk måtte ta grep selv. Personlig fikk jeg via andre katolske oppdrag ute i Europa, i andre offisielle organer innenfor Kirken, kontakt med noen av stifterne av "We are Church".

Vi var i Norge heldige – vi fikk motbør i den første tiden fra en del høytropende trosfeller –

både prester og legfolk, flere av dem "nykonvertitter" – som prompte ville at biskop og sogneprester skulle forby vårt forehavende. Heldigvis holdt vår daværende biskop i OKB – Gerhard Schwenzer – hodet kaldt og gikk ut offentlig og på journalisters provoserende spørsmål om biskopen ikke ville forby "Også vi er Kirken", svarte at han ikke kunne forby noe han ikke visste hva skulle bli. Vår nye biskop – Bernt Eidsvig – har allerede vært foredragsholder hos oss – det tyder jo også mer på tillit enn mishag, skulle man kunne anta!

Så har da også seminarene våre trukket stadig flere tilhørere. Emnene har vært aktuelle og innlederne har vært dyktige – og fremfor alt: vi har ikke vært en esoterisk bevegelse som så mye annet nytt i dagens kirkemiljø – alle som har villet det, har kunnet komme til våre møter (mot å betale for lunsjen, riktignok). Spørsmål Kirken bakser med i vårt nye årtusen, pro- et- contra-synspunkter har vært fremlagt. I det hele tatt – "Også vi er Kirken – Norge" ser ut til å være kommet, for å bli. En spydspiss i den åpne dialog i vår katolske minoritet og i det økumeniske kirkelandskap. Dette tør jeg som initiativtager til det hele, trygt si, for det er de sittende styrer som har æren for fremgangen – og den respekt det nå står av vår bevegelse.

At vi medlemmer oss imellom har ulike prioriteringer, er selvsagt. Vi er ulike mennesker med ulik bakgrunn og ulik katolsk erfaring. Men vi kan altså snakke sammen. Det var denne erfaring vi tok med oss til Uppsala i september i fjor.

Fra Norge møtte Aasmund Vik, Berit Børresen, Gudveig Havstad, Trine Haaland og Baby Johannessen. Hovedtaler lørdag var den tidligere verdensleder – nå informasjonsansvarlig for et nytt verdensstyre – Christian Weisner (se intervju s.12) som i sitt foredrag ga et bredt utsyn over "We are Church"-bevegelsen og kom med mange aktuelle synspunkter. Hovedtaler søndag var Baby Johannessen, som holdt foredrag om legfolkets medbestemmelse i Kirken og

samtidig ga et oversyn over uheldige kirkepolitiske utspill fra Roma i de siste desennier.

Fra hvert av de nordiske landene hadde en representant en kort innledning om situasjonen i sitt land. Fra Norge orienterte Aasmund Vik om arbeidet i og situasjonen for "Også vi er Kirken – Norge".

Resultatet av møtet i Uppsala ble at man har bestemt seg for ("vedtatt") å møtes hvert 2. eller 3. år på nordisk basis, for å kunne lære av hverandre, eventuelt kunne finne frem til saker og emner vi kan ta opp på samlet nordisk basis. Tilstede fra Norden var representanter fra Finland, Norge, Danmark og vertslandet Sverige.

MER I NESTE NUMMER: Referatene fra foredrag og innlegg på det Nordiske IMWAC-seminaret utestår til neste "Nyhetsbrev", som blir et "spesialnummer". Det vil kunne gi våre lesere ny innsikt i hva bevegelsen står for, og for øvrig kunne vise vår katolske omverden at vi står på fast kirkelig grunn, men med et ønske om en rettferdig fornyelse i det nye årtusen.

De "synlige" kvinnene i Vatikanet

En stilling i Vatikanet er kanskje ikke den beste plan B om man er kvinne og helst hadde ønsket å være prest...

Referert fra *The Tablet* av Trine Haaland

Paven uttalte i et intervju med tyske journalister 5. august i fjor at "Vi tror, at både vår tro og den måte apostelkollegiet er bygget opp på, forplikter oss til ikke å ordinere kvinner til prester. Men vi bør ikke mene, at den eneste rolle, man kan spille i Kirken, er den å være prest". Han la til at kvinner i dag "er særdeles synlige i Vatikanets ministerier". Utsagnene refereres av Robert Mickens i *The Tablet* 28.08.06, i en artikkel hvor han undersøker kvinneandelen i Vatikanet.

For at noe skal synes må det skille seg fra det øvrige. Det gjør tydeligvis kvinnene i Vatikanets ministerier. Før Pius XII (1939-58) var det ingen kvinner i disse korridorene. I 2006 utgjorde kvinnene litt over 15 prosent av den offisielt registrerte embetsstab.

Mickens finner at den høyest rangerte kvinnen er sr. Enrica Rosanna FMA, som er én av to undersekretærer i kongregasjonen for ordensfolk. I denne kongregasjonen er kun 13 av 34 ansatte kvinner. Verdt å legge merke til i denne sammenheng er at det i verden finnes fire ganger flere kvinnelige ordensfolk, enn mannlige. Ett trinn ned på rangstigen finner man seksjonssjefene hvor kun to av 23 er kvinner. Kongregasjonen for liturgiske saker, Det pavelige råd for lovgivende tekster, og de tre største tribunaler har ingen kvinner blant sine ansatte. Det har heller ikke Bibel-kommisjonen blant sine 22 medlemmer. Kongregasjonen for katolske undervisning har kun én kvinne av en stab på 23. I Troskongregasjonen er det fem kvinner, fire av dem tilhører det tekniske personell. Blant deres 33 rådgivere fra hele verden er det ingen kvinner. Det er det heller ikke i Troskongregasjonens spesial-kommisjon for opphevelse av ekteskap. Og slik fortsetter det, rent bortsett fra at pavens teologiske rådgiver, Ingrid Stampa, er kvinne.

Som forsvar for den lave kvinneandelen angir paven i intervjuet at det er et juridisk problem å ha kvinner i posisjoner som tar juridisk bindende beslutninger. Han sier at "I følge kanonisk lov er det å ta juridisk bindende beslutninger begrenset til personer som har oppnådd vielser innenfor Kirkens hierarki." Mickens påpeker imidlertid at jurister innenfor kanonisk rett hevder at skillet mellom klerikale og legfolk i det som kalles "forskjellige embetsområder", først har blitt klart uttalt i den nyeste utgaven av kanonisk rett fra 1983.

Om å få installert trafikklys. En samtale med Christian Weisner, tidligere leder for We are Church International

Intervju ved Trine Haaland

Christian Weisner er ingen rebell, men en 55 år gammel velartikulert og sindig "katolsk-født" byplanlegger fra Schleswig-Holstein, som de siste 10-12 årene har viet store deler av sin arbeidskraft til beste for kirkefornyelse. Weisner innleder det nordiske kirkefornyelses-seminaret i Uppsala med å snakke om pave Benedict XVI's positive incentiver. Han forteller om We are Church-bevegelsens tilblivelse, mål og arbeidsoppgaver, og glemmer ikke å fortelle oss at høflighet og tålmodighet er en dyd. Pågangsmot, brennende iver og en sterk tro gir styrke til hans utsagn. En evne til å se helheten, og strategisk og langsiktig arbeide for sine mål, preger denne mannen.

- Hvis du vil endre saker i det politiske feltet må du ha god pust. For eksempel om du ønsker å få satt opp et trafikklys foran en barnehage, er det sjelden så enkelt som å si at du ønsker et trafikklys og så kommer det. Du må gjøre noe for å få det til. Du må finne noen som kan støtte deg, du må skrive leserbrev om du ikke får inn artikler i avisen, eventuelt i eget navn om organisasjonen din ikke aksepteres, - du må fremme idéen din.

Denne oppfordringen fra Weisner kommer når vi møtes for en prat i et seminarrom etter det tre dager lange seminaret. Weisner lar seg ikke affisere av den vakre utsikten til den en gang katolske murstens-kirken utenfor, han har fremdeles mye på hjertet etter alle diskusjonene under seminaret og er full av energi. Etter 10 år som leder for We are Church International er han nå bevegelsens kommunikasjonskontakt. Det ser ut til at de har valgt rett mann. Han kan kommunisere.

Med bakgrunn fra Kirche von Unten i Tyskland, var Weisner en av tre initiativtagere til Wir sind Kirche i Tyskland og underskriftskampanjen for reform i kirken, som kom i stand der etter inspirasjon fra Østerrike i 1995.

- I Tyskland var det 1.8 millioner signaturer, nesten det samme prosenttall ut fra antall katolikker som i Østerrike, selv om vi ikke hadde pedofiliskandaler og heller ikke slike kontroversielle biskoper som de hadde. Det er et tegn på at reform virkelig var på agendaen og at folk ønsket å gjøre noe. Antall signaturer ble presentert for ledelsen av den tyske bispekonferansen, noe som ledet til dialog. Vi gikk fra å være en underskriftskampanje, til å være en bevegelse som nå har holdt på i 11 år.

- Hva gjør bevegelsen i Tyskland?

- To ganger årlig holder vi nasjonale møter, ellers sender vi ut pressemeldinger og deltar på den nasjonale katolske sammenslutningens årlige møte. I mange bispedømmer har vi egne lokale grupper. Da pedofiliskandalen var stor og vi fikk offentliggjøringene fra USA i 2002, etablerte vi hjelpetelefon. Før dette, da det ble strid mellom de tyske biskopene og Roma på grunn av abortveiledning, fikk vi i stand seks veiledningskontorer. Roma tvang nemlig de tyske biskopene til å stanse veiledning av gravide kvinner i konflikt, som det heter. I Tyskland er lovgivningen slik at om du tar abort, så er dette en ulovlig handling, med mindre du har vært til veiledning først. Mange legfolk var involvert i dette veiledningsarbeidet. Vi deltar også på Katholikentag, hvor våre foredrag har vært blant de best besøkte.

- Dere har ikke en medlemsorganisasjon, men har valgt å forbli en bevegelse, hvordan klarer dere da å organisere slike ting som veiledningskontorer og lignende?

-Fordi vi ikke ville bruke masse krefter på driften av en formell struktur, kalte vi oss i Tyskland en "bevegelse", uten formelt medlemskap. Vi har en nettside og et nyhetsbrev som sendes ut pr. post fire ganger årlig til folk som sympatiserer med oss og som

har tegnet seg på en mailingliste. Vi ber om donasjoner som finansierer det vi gjør, men ingen får betalt for arbeidet, bortsett fra en sekretær på minstelønn, Anne G. Lachmann, som arbeider med kommunikasjon. I de fleste av de 27 tyske bispedømmene finnes det Wir sind Kirche-grupper og de har delegater som samles to ganger årlig. Det velges en gruppe på 6 som vi kaller Bundesteam, der jeg sitter som representant. Det er en slags styringskomité for koordineringen av nettverket. Grunnen til at vi har valgt en ganske løs struktur er at det finnes folk som ikke tør være medlem av Wir sind Kirche. De er redde, og dessverre er den frykten noen ganger berettiget. Det hender at de undertrykkes av den offentlige kirken. Andre tenker at de allerede er medlem av for eksempel en katolsk kvinnegruppering og ikke vil tegne medlemskap i én organisasjon til, selv om de støtter organisasjonen.

- Har dere et anslag over hvor mange tilhengere dere har?

- Det er ikke så lett å telle. Jeg sier alltid: se på gallup-resultatene, de viser at 70-80 prosent støtter våre mål. Det betyr ikke nødvendigvis at alle jobber hardt for våre mål, men at de støtter dem. Mange teologer støtter oss også, selv mange prester og ordensfolk, men de har ikke alltid tillatelse til det, så det gjør at det blir en spesiell bevegelse.

- Jeg synes "We are Church" er et svært godt uttrykk, fordi det betyr ikke bare at vi er kirke, men at vi er *del* av kirken. Det er ikke bare biskopene som har tillatelse til å snakke i kirkens navn, men også Guds folk, medlemmene. Etter Det annet Vatikankonsil er vi alle regnet som del av kirken, det er ingen stor forskjell på legfolk og prester. Vi er alle del av kirken og vi er alle ansvarlige for kirken.

Weisner viser her til en sentral paragraf i Kirkeloven, 212 § 3, som sier at man som troende både har rett og plikt til å underrette presteskapet om saker som angår kirkens vel, samt til å bekjentgjøre disse oppfatningene for andre troende.

- Kunne du si litt mer om de "fem punktene" i We are Church Internationals manifest, som du stadig kom tilbake til på seminaret. De er ikke nødvendigvis så kjent blant medlemmene i Norge, som jo ikke har skrevet under på noe Referendum (underskriftskampanjen som startet i Østerrike i 1995).

- På den internasjonale websiden finner du dem på mange forskjellige språk. Punktene er med i de fleste medlemslandenes statutter,

men i noen land, som Spania, Italia og Sør-Amerika har de tilføyd et engasjement for sosial rettferdighet. For dem kan ikke sosial rettferdighet skilles fra det øvrige. Jeg tror også det er viktig, men det var ikke med i den opprinnelige teksten fra Østerrike. Vi i Tyskland bestemte oss for ikke å ha en diskusjon om de 5 punktene. Selv om de er kontroversielle, så representerer de en enhet, mange mennesker har lest dem, og de kan sammenfattes på ett ark. Jeg tror det var en svært vellykket strategi.

- I Ratzingers bok *Salt of the Earth* er det et kapittel om kirkereform. Han sier der at disse punktene ikke er nye i det hele tatt og at denne kritiske kanon er kjent siden 1984 og til og med fra tidligere.

- Hvorfor 1984?

- Jeg vet ikke hvilken bok han refererer til. Men det er sant, det var en tysk hjelpe-biskop som skrev et brev med de samme punktene til paven. Det har vært mange tidligere synoder i de tyske bispedømmene som har diskutert de samme punktene, så det har virkelig vært brennaktuelle saker. Det finnes en linje i disse 5 punktene. De samsvarer med Det annet Vatikankonsil som representerer en ny tilnærming og en ny plass for legfolket. Jeg tror at Den romersk-katolske kirke må endre sin tilnærming til kvinner og seksualitet. Det er virkelig de to essensielle punktene fordi de inngår i mange av punktene våre. 1.8 millioner underskrifter er mye, etter noen år med prestemangel innses flere og flere kirkegjengere at noe må gjøres.

- Føler du at bevegelsen har hatt noen virkning? Jeg spør fordi den direkte effekten av vårt arbeid i Norge ikke er umiddelbart synlig. Noe annet er det selvfølgelig at det er en veldig god ting for oss at vi kan komme sammen og diskutere – og at uten Også vi er Kirken ville kanskje noen av oss ha forlatt kirken.

- En teolog, Peter Eicher, sa at Referendumet i seg selv er en positiv ting, "så bare gjør det". Vi burde ikke bli nedtrykte selv om vi ikke klarer å skape en formell juridisk forandring i Kirken. Det er ikke så enkelt å endre en institusjon med en 2000 år gammel historie bak seg. Det viktigste er å endre folks tenkemåte, og det har vi lyktes med, mener jeg. Folk begynte å si "hvorfor diskuterer vi det ikke, hvorfor eksperimenterer vi ikke, hvorfor prøver vi det ikke ut – i det minste på campuser eller lignende steder".

- Hvordan kan We are Church International uttale seg på vegne av oss alle, når hver gruppe bare er ansvarlig

overfor sine egne bestemmelser og medlemmer?

- Vi prøver fremdeles å finne den beste måten å organisere oss selv på. For hvert land er det to personer som har stemmerett, det er den generelle regelen. Om vi i det internasjonale rådet ikke møtes, så har vi elektronisk kontakt. Folk kan kommentere utkast og så videre. De som er ansvarlige for pressemeldingene forsøker å kombinere så mange som mulig av disse idéene. Ved den forrige pavens død, så vi at forskjellige mennesker forholdt seg forskjellig til denne hendelsen. Vi bestemte oss også for ikke å kommentere pavens tale i Regensburg om islam og tro og fornuft. De forskjellige landene kan komme med sine egne uttalelser, men da er det ikke en IMWAC-uttalelse (International Movement We are Church). Når det gjelder Regensburg ble det ingen felles uttalelse fordi mange land mente det var for komplisert, og det ble raskt for sent og så videre. Mesteparten av arbeidet er det de forskjellige landene som er ansvarlige for. Men jeg synes at skyggesynodene som IMWAC arrangerte klart viste at idéene til We are Church ikke bare er i samsvar med ett land, men at de samme tankene finnes over hele verden. Skyggesynodene fant sted under bispesynodene i 1999 og 2001 hvor vi hadde et parallelt møte med folk fra mange land. Vi prøvde å gjøre stemmen til Guds folk hørt, og vi lyktes ganske bra. Vi ble sitert både av New York Times og nyhetsbyrået AP.

Weisner forteller at da de etter den nye pavens tiltredelse bad om et møte fikk de først ikke noe svar. Etter ett år kom det imidlertid et brev fra den tyske nuncio som sa at Rom ikke kunne etterfølge ønsket om et møte, men at "dere kan kontakte, og alltid ha en fruktbar dialog med deres lokale biskop eller prest".

- Vi forsøkte å ha denne fruktbare dialogen med vår lokale biskop og prest, og i går fant jeg et brev noen sendte til meg; det var et brev fra biskopen av München, han skrev at "Vi kan ikke snakke om denne saken, det ligger ikke inn under mitt arbeidsfelt. Det er en sak dere må snakke med Rom om". I noen land, som Norge, er det dialog med biskopen, mens Finland ikke har noen dialog, men jeg tenker at utvekslingen av disse forskjellige erfaringene, det å snakke med hverandre innen IMWAC, er svært viktig. Selv om man har en sterk bevegelse i et land, så klarer man ikke å endre hele kirken, men hvis vi kan gjøre det sammen så er det svært oppmuntrende og inspirerende.

- Hva må til for å bli medlemsland?

- Man må følge de indre reglene til IMWAC, det vil si de 5 punktene. Om det er en bevegelse i et av landene som bare vil stemme for ett eller to av punktene så må de i det minste akseptere de andre punktene, de må ikke arbeide imot dem. Vi ønsker å tilknytte oss organisasjoner som ikke driver ensaks-kampanjer. Men som du vet, så er det ensaks-reformbevegelser, som grupper for kvinnelige prester og for gifte prester og andre slike grupper med i nettverket. Disse gruppene har en slags "assosiert" eller mer løselig tilknytning.

- Men det ser ut som om de er medlemmer; hvis du ser på den amerikanske We are Church-nettsiden, så ser du kvinneprest-grupper etc.

- Jeg kjenner ikke situasjonen så godt i Amerika, jeg har aldri vært der på noe møte. Men i Amerika var det reformbevegelser før kirkereferendumet. Av den grunn er ikke We are Church-bevegelsen noen sterk bevegelse i seg selv, men det finnes andre grupper som gjør arbeidet til We are Church som *Call to Action*, *Voice of the faithful* og andre grupper. Call to Action ble grunnlagt for 30 år siden av lederen for de amerikanske biskopene, så deres situasjon er en helt annen.

- Hvordan er IMWAC finansiert?

- For å være ærlig så er det ingen penger i det hele tatt. Hvert land må betale sine egne kostnader. Noe er imidlertid finansiert av donasjoner. Arbeidsforberedelsene for møtet vi hadde i Freising i juni var det jeg og min kone som stod bak. Det er ingen som er ansatt i IMWAC. Det er en frivillig organisasjon på alle nivåer.

- Hva tenker du om utviklingen av IMWAC?

- Godt spørsmål... Vi har hatt suksess så langt, i den forstand at begrepet "We are Church" virkelig er kjent over hele verden. Vi har forsøkt å gjøre det med en løs struktur, og jeg synes vi har fått det til. Det nordiske møtet har i dette henseende vært et godt tegn, det samme gjelder den nye talskvinnen/lederen for IMWAC, Raquel Mallavibarrena, en matematiker fra Spania. Det er et tegn for meg på at IMWAC sprer seg til både nordlige og sørlige land. Spania er også en bro til Sør-Amerika. Gjennom årene tror jeg denne broen vil bli sterkere. Og nå i november (2006) er det den tiende bursdagen til IMWAC, og neste mai vil vi antakelig møtes i Lisboa, Portugal. Den neste store begivenheten tror jeg kommer i 2012 hvor vi alle vil arbeide med den 50. bursdagen til Det annet Vatikankonsil. Selv

Vatikanradioen har rapportert om bevegelsen tre eller fire ganger, det er en bekreftelse.

- Vi bør ikke bare se inn i fremtiden og si at "om 5 eller 10 eller 20 år" da vil alle problemene være løst. Nei, jeg mener at nåtiden er inspirerende. Det er så inspirerende å være på et slikt internasjonalt møte, så jeg synes vi burde være glade for det. Rett og slett fordi vi har funnet hverandre. Vi burde være respektfulle overfor oss selv, det vil si at vi er del av kirken. Vi vet at det er noen svært konservative grupper innen kirken, som Opus Dei, Comunione e Liberazione, Neokatekumenat og andre, så det må også være plass for de reformorienterte gruppene som går inn for idéene fra Det annet Vatikankonsil. Vi burde ikke la noen dytte oss ut av kirken og si slike ting som at "du er ikke katolikk lenger hvis du kritiserer paven". Nei, vi er del av kirken. Og det må være diskusjon innen kirken for å hjelpe kirken med å forstå tidens tegn. For kirken har alltid tilpasset seg til tiden. Vi må ikke fortvile over at våre mål ikke er implementert i kirkelovgivningen, de er i hjertene og bevisstheten til folk; vi er del av kirken, og ingen bør ekskludere oss derfra.

De fem punktene

i We are Church Internationals (IMWAC) manifest, underskrevet av flere millioner i underskriftskampanjen som startet i Østerrike i 1995, og som ble presentert i Roma på 35-årsdagen for åpningen av Det annet Vatikankonsil, 12. oktober, 1997:

- **Skape en kirke av brødre og søstre** som anerkjenner alle døptes likeverdighet, som inkluderer Guds folks medbestemmelse i valg av biskoper i de lokale kirkene.
- **Like rettigheter for menn og kvinner**, inklusive kvinners adgang til alle kirkens embeter.
- **Anledning til å velge enten å leve i sølibat eller som gift** for de som vier seg til et liv i kirkens tjeneste
- **En positiv holdning til seksualitet** og en anerkjennelse av den enkeltes samvittighet i valgsituasjoner.
- **Et gledesbudskap, og ikke fordømmelse**, med rom for dialog, tale- og tankefrihet. Ingen ekskommunisering og ingen ekskludering som middel for å løse problemer, heller ikke når det gjelder teologer.

www.imwac2.org/statements/manifesto.html, Programdokument for Også vi er Kirken-Norge, www.ogsavierkirken.no (link fra 'Vedtekter')

RETURADRESSE:
Også vi er Kirken, c/o Torstein Seim,
Vidars gt. 10 c, 0452 OSLO

Takk til Jesu små søstre

Av Gudveig Havstad

Lillesøster Agnes og Lillesøster Elisabeth forlater Norge nå rett før påske og vi mister to for oss svært viktige medlemmer.

På det første seminaret som ble avholdt i regi av Også vi er kirken, snakket Lillesøster Elisabeth på vegne av søstrene i Oslo om hvordan det er naturlig for Jesu små søstre å være kvinner i Kirken. Jeg husker svært godt at de la vekt på at for dem ville det være unaturlig å søke innflytelse i Kirken gjennom å gå inn for å kunne bli ordinert som prester. Deres kall var et helt annet: et liv i solidaritet med vanlige mennesker i ulike tunge livssituasjoner. De ville leve i respekt for annerledes livsforståelse. Og bare gjennom sin måte å være medmenneske på, håpet de å gi kolleger og naboer det som var tegnene på deres tro. Kraften til denne ydmyke medmenneskelighet fant de gjennom bønn og kontemplasjon.

Så var de likevel medlemmer i en forening som mange steder i verden jobber svært aktivt nettopp for at kvinner skal kunne bli prester?

Jeg har et inntrykk av at "våre" småsøstre har villet være med oss, og i mindre grad med det verdensomspennende nettverket "We are Church". Lillesøster Agnes har tegnet vår vakre logo, og småsøstrene har kommet på alle seminarene. Og det har alltid vært like godt å møte dem både her, og alle steder hvor vi har kunnet møte dem.

Småsøstrene har vært viktige ved sitt vesen for at Kirken ble aktuell for meg. Etter at jeg ble døpt inn i Kirken for 28 år siden, har de fortsatt å være eksempel på det jeg har fortsatt å søke i Kirken. Og boken "Over grenser" om lille søster Madelens liv og spiritualitet, har rørt meg mer enn de fleste bøker. Dette med å være berørt av våre småsøstre, ser ut til å gjelde mange i vår bevegelse i Norge. Småsøstrene påvirket mange av oss i foreningen gjennom sin direkte medvirkning og har derfor satt sine spor i den foreningen vi har blitt til nå. Snart må vi forsøke å holde på deres inspirasjon uten å ha dem til stede blant oss. Før dette skjer, ønsker vi å uttrykke vår takknemlighet over at de valgte å være våre aktive medlemmer fra begynnelsen av. De har gitt oss noe jeg tror at det blir viktig at vi deler videre med andre i "We are Church" internasjonalt: mild og ydmyk dialog, kombinert med fasthet, er god og konstruktiv måte å møte ulikhet på.

Vi har sett at det dere har gjort uten å be om innflytelse, har innebåret en kraft som har påvirket mange av oss og vår forening. Og vi har sett at om dere ikke selv ønsker å bli prester, har dere fått til at deres protestantiske prestesøstre deltok i prosessen i St. Olav domkirke sammen med sine prestebrodrere fra vår Kirke og deres kirke, da vi skulle be om flere kall til deres kongregasjon. Dere som ikke vil preke for oss eller undervise oss, har lært oss mye.

Takk, Småsøstre!

Sees 14.
april
(St. Sunniva)

Vel møtt til
vårens
seminar

www.ogsavierkirken.no